

صندوق بین‌المللی پول از انقباض ۱۶ درصدی تولید ناخالص داخلی کشورهای خلیج فارس در پی بحران تنگه هرمز خبر داد

انقباض بزرگ در اقتصادهای نفتی

صفحه ۴

چهارشنبه ۳۹ مهر ۱۴۰۵ | ۱۰ جمادی الاول ۱۴۴۸ | ۲۰۲۶ اکتبر | شماره ۲۶۶ | ۴ صفحه | ۱۰ هزار تومان

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

| ۱۹۲۷ سال و ۶۱ روز گذشت |

فرید دوباره سرمربی سابق منچستر سیتی در انتقاد از فاجعه انسانی فلسطین

پپ علیه سکوت

صفحه ۴

VATAN-E-EMROOZ | VOL.18 | NO.4740 | WED.OCT.21, 2026 | ISSN:2008-2886

دست‌های خالی واسطه‌ها

و تأکید ایران بر ضرورت تحقق شروط هفتگانه مبتنی بر تفاهمنامه اسلام آباد

همان اصول

صفحه ۲

گزارش «وطن امروز»

از رفت‌وآمدهای دیپلماتیک روزهای اخیر واسطه‌ها به تهران

تیتترهای امروز

آیا نتایج‌هاو به دنبال بازگشت به جنگ برای فرار از شکست انتخاباتی است؟ واشنگتن با هزینه‌های جنگ جدید کنار می‌آید؟

قمار عوودا!

صفحه ۳

گزارش هفته‌نامه اکونومیست از آینده مبهم طرح تحول اقتصادی عربستان و آسیب‌پذیری امنیتی سعودی در سایه جنگ منطقه‌ای

همه چیز

علیه بن‌سلمان!

صفحه ۳

تنگه هرمز؛ از فشار ژئوپلیتیک و ظهور ناوگان تاریک عرب تا عقب‌نشینی ترامپ از جنگ تفرقه با روسیه

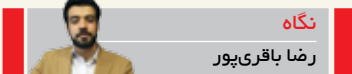
بازی قدرت در خلیج فارس

وبژه

شبن صفحه

کابل‌های زیر دریایی خلیج فارس شریان ارتباطی اقتصادهای منطقه‌اند و مسیرهای جایگزین نیز ظرفیت نامحدود ندارند

شریان دیجیتال زیر سایه جنگ

نگاه

رضا باقری‌پور

سختگویی سپاه پاسداران، دیروز با اشاره به کابل‌های ارتباطی عبوری از تنگه هرمز، آنها را در شمار اهداف جدید معرفی کرد و هشدار داد در صورت از سرگیری حملات نظامی آمریکا، اهداف و تسلیحات تازماری رونمایی خواهد شد. بنابه اظهار سردار «حسین محبی»، ۷ کابل بزرگ اینترنتی از زیر تنگه هرمز عبور می‌کند. این اظهارات در ادامه هشدارهای پیشین سردار سرلشکر «حسین رضایی» دبیر شورای عالی امنیت ملی درباره احتمال هدف قرار گرفتن مراکز داده، کابل‌های ارتباطی و تأسیسات هوش مصنوعی در منطقه مطرح شد که نشان از جدیت و تفهیم تهدید به دشمن دارد.

جنگ‌های پستمدرن، گویی با نام ایران پیوند خورده‌اند. جزو رخدادهای نادر است که اینترنت تبدیل به نقطه ضعف دشمن شود و آماج اصلی نبرد قرار گیرد. ایران بعد از ابداع پهپاد ممکن است پرده جدیدی از جنگ پستمدرن را به جهان نشان دهد. زیرساخت‌های دیجیتال مانند پایلایگاه‌ها، بنادر، نیروگاه‌ها و شبکه‌های انتقال انرژی، دیگر صرفاً تأسیسات اقتصادی نیستند، بخش مهمی از توان عملیاتی دولت‌ها، شرکت‌های بزرگ و ارتش‌ها را تشکیل می‌دهند. از بانکداری و تجارت گرفته تا خدمات ابری و هوش مصنوعی، بخش بزرگی از اقتصاد جهان به ارتباطاتی وابسته است که از طریق کابل‌های فیبر نوری زیر دریا برقرار می‌شود. تنها چند روز پیش از اظهارات اخیر سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، الجزیره ۱۲ اکتبر در گزارشی نوشت مقام‌های ایران تهدید کرده‌اند در صورت از سرگیری جنگ، زیرساخت‌های دیجیتال منطقه، از جمله مراکز داده و تأسیسات مرتبط با شرکت‌های فناوری آمریکایی ممکن است هدف حمله قرار گیرد.

«آندریاس کریگ» استاد مطالعات امنیتی در کینگز کالج لندن، در همان گزارش توضیح داد چنین تهدیدهایی مستقیماً به سرمایه‌گذاری‌های آمریکا در اقتصاد دیجیتال کشورهای خلیج فارس می‌شود و هدف آنها می‌تواند منصرف کردن دولت‌های منطقه از حمایت از حمله جدید به ایران باشد.

البته واکنش کارشناسان بین‌المللی یکدست نیست؛ برخی هنوز تردید دارند واقعا ایران دست به چنین اقدامی بزند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

ایلیا داوودی

این برآورد واقع‌بینانه است که ارتش تروریست آمریکا به دلیل از دست دادن قدرت بازدارندگی و ناتوانی در پشتیبانی از یک جنگ منطقه‌ای، ناگزیر از رو آوردن به ابزار میانجی‌ها شده است. فرستادن واسطه‌ها در واقع تلاشی انفعالی برای نجات ساختار در حال فروپاشی حضور نظامی سنتکام در منطقه به شمار می‌رود.

■ **هراس از آسمان بی‌دفاع؛ چرا واشنگتن زمان می‌خرد؟** ریشه‌های این تغییر ادراک در اتاق‌های فکر غرب، مستقیماً به بحران‌های لجستیکی و مادی برمی‌گردد که به‌تازگی گزارش‌های تکان‌دهنده‌ای از آن فاش شده است. بررسی‌های منتشرشده از سوی مؤسسه مطالعات راهبردی و بین‌المللی در واشنگتن (CSIS) در کنار افشاگری‌های اخیر شبکه تلویزیونی آمریکایی سی‌بی‌اس، پرده از فاجعه‌ای صنعتی برداشت که مقامات پنتاگون ماه‌ها به دنبال پنهان کردن آن بودند. بر اساس هشدارهای صریح ژنرال‌های ارشد نیروی زمینی آمریکا، ذخایر موشک‌های رهگیر حیاتی در سامانه‌های دفاع هوایی تاد و پاتریوت پک‌سه به مرحله خطرناکی از تخلیه رسیده است. این استهلاک بی‌سابقه در برابر امواج متوالی، نفل‌زن و ارزان‌قیمت پهپادها و موشک‌های بالستیک جبهه مقاومت، پیگاه صنعتی غرب را به زانو درآورده است. اندیشکده‌های راهبردی انگلیس نظیر مؤسسه پادشاهی خدمات متحد (RUSI) تصریح می‌کنند مجتمع‌های نظامی غرب مانند لاکهید مارتین و ریتون، دست‌کم به ۵ تا ۷ سال زمان نیاز دارند تا بتوانند خلأ به وجود آمده در زرادخانه‌های موشکی سنتکام و متحد صهیونیستش را پر کنند. این واقعیت فنی، نظریه‌پردازان نظامی غرب را به یک نتیجه‌گیری قاطع رسانده است:

ورود به هر سطح بالاتری از درگیری موشکی با ایران، یعنی ورود به ورطه یک نبرد نامتقارن یک‌طرفه که در آن، سامانه‌های چندمیلیارد دلاری غرب با سلاح‌های بومی پایان‌ناپذیر ایرانی خاکستر خواهند شد. از همین رو دستنگاه حاکمه واشنگتن دست به دامان تاکتیک تنش‌زدایی نیابتی شده؛ فرمولی که در آن تلاش می‌شود با فرستادن پیام‌آوران منطقه‌ای، برای بازسازی این سامانه‌های ورشکسته زمان خریداری شود.

■ **آچمز هژمون در بازی بیمه‌ها و بشکه‌ها** در نقطه مقابل استیصال غرب، ابتکار عمل دستگاه سیاست خارجی جمهوری اسلامی قرار دارد که رسانه‌های تخصصی نظام بین‌الملل را به حیرت واداشته است. مؤسسات تحلیلی حوزه ژئواکونومی نظیر شورای آتالانتیک اذعان کرده‌اند تهران مفهوم کنترل بر گلوگاه انرژی جهان را دگرگون کرده است.

تا پیش از این، ادبیات اندیشکده‌های پنتاگون متمرکز بر سناریوهای کلاسیک نفی دسترسی از طریق بستن فیزیکی تنگه با شلیک مستقیم یا مین‌ریزی بود؛ سناریویی که غرب همواره می‌کوشید به پنهان آن، ائتلاف‌سازی بین‌المللی کند اما رویکرد نوین ایران، انتقال از فاز انسداد فیزیکی به اعمال حاکمیت امنیتی و تنظیم‌گری مقرراتی است. ایران بدون شلیک حتی یک موشک، اعلام کرده تضمین امنیت عبور و مرور، مشروط به توقف کامل تجاوزات و به رسمیت شناختن بازدارندگی منطقه‌ای کشور است.

این ابتکار عملیاتی، همان‌طور که سخنگوی وزارت خارجه قطر نیز در مواضع اخیر خود ناگزیر به تأیید اهمیت آن شد، کل اقتصاد سیاسی جهان سرمایه‌داری

و نرخ بیمه‌های کشتیرانی را به اراده امنیتی تهران پیوند زده است. به تعبیر تحلیلگران مؤسسه کوئینزی، ایران نشان داد بدون نیاز به جنگ تمام‌عیار، کلید روشن خاموش کردن اقتصاد مبتنی بر نفت خلیج فارس در داستان خودش قرار داده؛ قدرتی که هرگونه مانور تبلیغاتی واشنگتن در استانه زمستان و انتخابات کنیگره را بی‌اثر و منجمد کرده است.

■ **فرار متحدان واشنگتن به پناهگاه اقتدار ایران** یکی دیگر از تازه‌ترین روندهایی که تحلیلگران اندیشکده‌های بین‌المللی نظیر مؤسسه رند به آن پرداخته‌اند، چرخش رفتار متحدان و شرکای سنتی آمریکا در منطقه تحت عنوان استراتژی موازنه‌سازی متعطل است. حضور فرمانده ارتش پاکستان در تهران، درست پس از مذاکرات کلیدی سرگئی لاوروف، شکست راهبرد دیرینه آمریکا برای باز کردن جبهه نامنی در مرزهای شرق ایران هم‌زمان با تهدیدات جنوب را به نمایش گذاشت.

اتاق‌های فکر غرب اعتراف می‌کنند ارتش و نهادهای امنیتی پاکستان به این درک قطعی رسیده‌اند که امنیت پایدار ملی و آینده اقتصادی آنها، نه در گرو دنباله‌روی از سیاست‌های پر هزینه‌سنتکام، بلکه در هماهنگی ساختاری باقدرت مسلط منطقه یعنی جمهوری اسلامی ایران نهفته است. پیوند این اراده در مرزهای شرق با همکاری عمیق‌تر با روسیه و چین در راستای کردیدور بین‌المللی شمال - جنوب، نقشه پنتاگون را برای مهار دوجانبه ایران به طور کامل خنثی کرد. تحلیلگران برجسته غرب نظیر «استیون سایمون» در نشریه «فاران افروز» و پژوهشگران «شورای اروپایی روابط خارجی» به صراحت اذعان کرده‌اند آمد و

شد فرستادگان اسلام‌آباد، دوحه و مسقط، نه به عنوان کارگزار واشنگتن، بلکه ناشی از راهبرد صیانت از خود و مصون‌سازی امنیتی است. کارشناسان اندیشکده‌های معتبری چون کوئینزی و استیمسون تأکید دارند این پایتخت‌ها با درک زوال چتر امنیتی آمریکا و وقوف به دست برتر ایران در موازنه تشدید بحران، دریافته‌اند سامانه‌های سنتکام قادر به محافظت از زیرساخت‌های حیاتی آنان در برابر قدرت موشکی و پهپادی ایران نیست، از این رو، حضور فرمانده ارتش پاکستان با واسطه‌های قطر و عمان، تلاشی ناگزیر برای انطباق با واقعیت قدرت پایدار ایران و تثبیت منافع سس‌زمینی خود ذیل چتر بازدارندگی خلل‌ناپذیر تهران است.

جمهوری اسلامی ایران با هماهنگی بی‌نقص میان میدان و دیپلماسی، بازی دوگانه واشنگتن برای تحمیل مذاکره زیر آتش و خرید زمان برای بازسازی پدافند فرسوده دشمن را به بن‌بست کشانده است. مجموعه این تحولات نشان می‌دهد برخلاف ارزیابی‌های ساده‌انگارانه گذشته، روندهای فکری معتبرترین محافل مطالعاتی غرب نیز به یک نتیجه واحد رسیده‌اند: عصر هژمونی تک‌قطبی و پکس آمریکانا در منطقه به پایان رسیده است. ایران نه در موقعیت انفعال و پذیرش شروط، بلکه در موضع تعیین‌کننده قواعد نوین بازی ایستاده است. پیام روشن رفت‌وآمدهای دیپلماتیک به پایتخت ایران آن است که میانجی‌گری بدون پذیرش حقوق حاکمیتی و تسلیم در برابر موازنه جدید قدرت، توهمی بیش نیست؛ واقعیتی تثبیت‌شده که در آن، نقشه‌امنیت و ثبات منطقه، نه با اراده منزل‌آزاد واشنگتن، بلکه با اقتدار و بازدارندگی پایدار جمهوری اسلامی ترسیم می‌شود.

۲- **پیامدهای کلان: هشدار غول‌های نفتی و سناریوی نفت ۲۰۰ دلاری** سومین حلقه، بازتاب این بحران در سطح قیمت‌های جهانی و واکنش بازیگران بزرگ صنعت نفت است. مدیران ارشد شرکت‌هایی نظیر بیتول و شورون هشدار داده‌اند تاوأم اختلال در صادرات نفت خلیج فارس می‌تواند بهای نفت را به ۲۰۰ دلار در هر بشکه برساند. مدیرعامل شورون تأکید کرد بهای واقعی نفت تحویلی به آسیا از نرخ‌های تابلوهای بازار بسیار بالاتر است؛ شکافی که ناشی از نفوذ ایران در بازارهای چین، بیمه و ریسک است. هم‌زمان مدیرعامل آرامکو از افت شدید ذخایر جهانی نفت خبر داد و اعلام کرد بازسازی این ذخایر ممکن است ۲ سال به طول انجامد. این موقت در زنجیره تأمین نیست، بلکه می‌تواند به یک شوک ساختاری در بازار انرژی تبدیل شود که آثار آن سال‌ها باقی بماند.

ادامه در صفحه ۴

بین‌المللی عملاً غیر قابل استفاده با بسیار پر هزینه می‌شوند، صادرکنندگان ناچار به استفاده از شناورهای رو می‌آورد که خارج از چارچوب نظارتی ایران عمل می‌کنند. بر اساس گزارش‌ها، شمار تفکشی‌های «ناوگان تاریک» عرب به مرز ۴۰۰ فروند نزدیک شده است. این شناورها با خاموش کردن سیستم‌های شناسایی خودکار (AIS)، تغییر مکرر پرچم و هویت و انجام عملیات انتقال کشتی به کشتی در آب‌های عمان، تلاش می‌کنند بخشی از نفت خود را به بازارهای جهان، پنهان‌انچه این تحول را از نظر راهبردی قابل توجه می‌کند، جابه‌جایی نقش‌هاست. الگویی که پیش‌تر به عنوان ابزار دور زدن تحریم‌ها توسط ایران و روسیه شناخته می‌شد، اکنون به راهبرد بقای صادرات متحدان عرب آمریکا در منطقه تبدیل شده است. این وضعیت، نظام نظارتی یکسویه دریایی بین‌المللی را به چالش می‌کشد و نشان می‌دهد در شرایطی که قرار باشد ایران ناامن باشد، کل منطقه ناامن شده و حتی بازیگران متعهد به نظم موجود نیز به ابزارهای خارج از چارچوب رو می‌آورند.